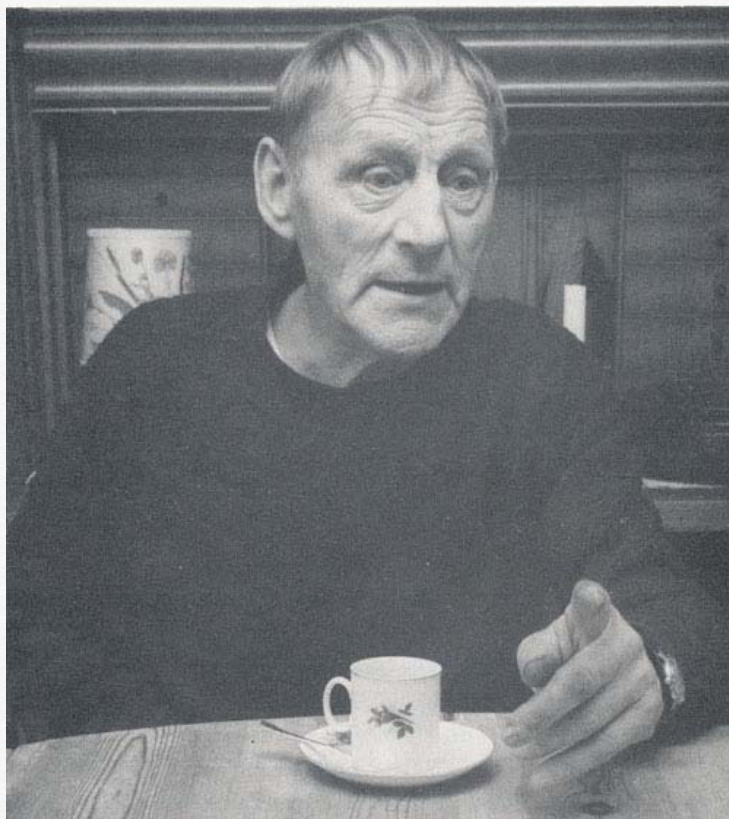

Signhildsberg

Krepplarn

Karl E Karlsson

www.håtuna-håbo-tibble.se

forskargruppen@telia.com

Född den 21/4 1903, drar jag mig nu till minnes min tidigaste barndom, var jag minns var vi många syskon, 14 stycken.

Men levde ej alla på en gång. 3 stycken dog vid 3 års ålder.

Stugan var kall och dragen, mitt första minne var en begravning när Erik dog, jag var då 4 år.

Vi barn fick samlas på farstubron och fick lite mat i en bläckbunke, å stod och tittade på avfärden.

Gumman Haak såg efter oss medan pappa å mamma var till kyrkogården, men jag smet när ingen såg det, ville veta vart dom tog vägen med våran bror.

Kom så till kyrkogårdsmuren, stod och titta, grät, sprang hem.

Från 1909-1912

Nästa minne var när vi flyttade till Ala gård i Vassunda 1909.

Pappa körde flyttlasset, och mamma ledde våran ko, jag sprang och matade kalven.

Det var en tripp på en och en halv mil.

På ett ställe sprang kalven in på en tomt, gumman på tomten skällde, pappa svor å skällde.

Äntligen kom vi fram, tiden gick, våren och sommaren, jag fick börja valla korna.

En dag vart jag inbjuden i stora husets kök på pannkaka å ärtsoppa.

Hemma åt vi pannkakan först och ärtsoppan sist, men här var det tvärs om, jag fick ärtsoppan på en tallrik, frun frågade om jag ville ha mera, ja tack sa jag, jag trodde att pannkakan ej var för mig.

Så kom pannkakan fram, jag var då så mätt, orkade ej mera, sprang hem å grät.

Frun förstod vad det var för fel, kom hem till oss med en stor ugnspannkaka, så vi fick smaka hela barnaskaran, alla var glada.

Efter 2 år flyttade vi tillbaka till Signesberg och Krepplan.

Började i skolan, men fick varje morgon klockan 6 springa ner till stallet med frukost åt pappa, sedan hem och bära upp 2 tunnor vatten i ladugården till korna.

Mamma hade så ont i sina ben.

Sedan äta lite och i väg till skolan.

Syskonen hade redan gått, skolan var ganska rolig, jag gjorde mycket bus, och fick stryk därefter. En sak minns jag mycket väl, i vanliga fall hade gårdarna rovor å korna, men Aske gård började att så kålrötter, dom var godare än rovor, som vi knyckte när vi gick hem från skolan, nu fick vi smaka på de små kålrötterna, men inspektorn på Aske såg det där, varna oss ett par gånger, det hjälpte ej.

Det var en liten backe intill rov och källandet, dit smög han sig i förväg innan vi kom, vi kommer dit, bockar oss ner, drar i en kålrot.

Det smäller till, jag blir alldeles domnen i baken, han sköt med saltskott och vi sprang allt vad vi var värda..

Tillbörjan gjorde det inte ont, men när domnanden hade gått ur då vart det värre.

Jag har aldrig varit så snäll varken förr eller sedan som då.

Jag frågade mamma om jag skulle bära in vatten å ved å henne, hon förundrade sig, men jag kunde ej vara stilla, kunde ej sitta, så kom pappa hem.

Bordet var dukat, jag fick i vanliga fall sitta vid bordet, men i kväll ville jag ej.

Vi var många, så bara 2 fick sitta, pappa förstås men bara 2 ungar, mamma satt vid spisen, då förvånade sig mamma över mitt beteende, så när jag gick ifrån bordet fick hon se byxbaken, ”var i herrans namn har du gjort med byxorna”, tog av mig dem, var som ett såll.

La upp mig på bordet tog strumpstickor och petade ut de saltkorn som fanns kvar, ont gjorde det men tänk jag fick inte stryk av pappa den gången.

Jag skulle sitta i skolbänken också, det var inte lätt, halvstod i 2 dagar.

Tiden gick, mycket rackartyg gjordes, skolan slutade och jag skulle gå och läsa, en kamrat till mig skulle få bli lärling på en snickarverkstad i Uppsala.

Jag skulle också få plats, få bo hos honom.

När jag kom till prästen och skulle skriva in mig till konfirmation var jag för ung sa han, men om jag var duktig å gå i kyrkan, ska jag tänka på saken.

Jag sprang i kyrkan var söndag, jag hörde ej något, när vi kom fram mot våren förstod jag att det var för sent, så jag fick gå året därpå.

Men inte en söndag jag gick i kyrkan på hela lästiden, prästen sa, ”går du inte i kyrkan får du ej läsa fram” sa han, jag sa, ”prästen lurade mig i fjol, nu går jag inte”, men jag fick läsa fram. Men vilken syn, jag fick en läskostym av min kusin, han var stor till växten och jag var liten, när mamma vek upp byxorna på insidan nådde de upp till knäna.

Rocken var så lång så jag fick bara ner fingertopparna innanför ficklocket.

Slagena på rocken gick ner till naveln.

Sedan åkte mamma å jag till Sigtuna å köpte mössa, skärp och ett sånt där söndagsblad med krås, skorna köptes hos skomakare Eriksson, som skulle vara billiga, å det var ett par dam också. Det var ett par högskaftade raka kängor, ej höger och vänster, mycket spetsiga.

Det enda som klädde mig var den då väldiga mössan, svart med skärm, jag var stilig.

När vi kom fram till söndagen, då vi skulle läsa fram som det heter, 1917 var mycket torr och varm, vi skulle gå rätt över all mark, på vägen dit träffade vi på en flicka från Ängstorp, som gick samma stig, det var lika synd om henne som om mig.

Hon hade en stor brun och vitrutig klänning, vi gick fort och blev svettiga å min rock som var så stor gled ner på axlarna.

Det där kråset på söndagsblätet som skulle hålla kragen i styr gled upp, jag såg ut som en brushane.

Pappa sa innan vi kom fram, ”stanna pojk så får vi snygga till dig”, sen såg jag något bättre ut. Allt gick bra, sedan skulle vi fotografera oss, flickan och jag kom i första raden bredvid varandra, de övriga flickorna hade vita fina klänningar.

Jag tänkte, så roligt ska ni inte få, jag sa till flickan bredvid mig att vi flyttar oss till bakre raden, det var inte svårt, alla ville stå i första raden.

Vi gjorde det där lite fint, knappast någon märkte vårt fiffel och glada var vi.

Några kort köpte vi inte, men de som köpte kunde ej se vårt elände å skratta åt oss.

Även under min lästid gjorde jag rackartyg vid skolan där vi läste.

Det stod ett 8 kantigt dass, det användes till det då, det är nu redskapsbod för grönsaksodling.

Jag kunde inte hålla mig, det var sista dagen vi läste, jag föreslog pojkarna att vi skulle tippa omkull dasset, sagt å gjort, dasset föll och där var en liten slänt och dasset rullade utför ner på åkern nedanför, där harvade några stakkarlar från Håtunaholm, dom hade just kafferast.

hästarna blev rädda, skenade hem, vi kommer upp till skolan.

Prästen står där han säger, ”ja barn nu ska vi gå hem till mor å att få lite kaffe, men först ska vi titta på huset som Edvard har tippat omkull”, en lärarinna såg det och skvallrade.

Prästen å vi övriga gick ner, jag å prästen tog i allt va vi var värda, men vi kunde inte rulla upp det.

Prästen sa att jag skulle tala med Signesbergs inspektör, vi går hem och dricker kaffe nu.

Jag viskade med pojkarna och vi springer tillbaks, rullar upp huset, glad i hågen springer vi tillbaka till prästgården.

Jag är glad, tänker ej så mycket på vad jag säger.

”Nu prästen är skithuset uppe”, han går fram å ger mig en riktig dagsedel, men jag var enbart glad, för tänk om det där hade kommit fram till min far att rättfarligt skulle åka dit å resa upp det, de har ej blivit roligt för mig

Sedan arbetade jag vid gården, som magasinspojke å i trädgården .

I gårdens stora tvättstuga fick jag dra mangeln, vridmaskinen å dylikt, när det skulle bykas på, som man sa, ungdom kom från Aske å från Signesberg, vi blev 15 st och hade roligt.

En dag före den här kvällen hade jag dragit mangeln, där stod en balja med kläder i blöt, jag tittade på de där, de var grovvirkade saker, ögla i bägge ändar, sånt hade jag ej sett förut.

Jag frågade tant Lindqvist, en klurig gumma, hon ser allvarsam ut, säger, det är barons Mostarshållare, jag trodde henne.

Kvällen kom vi skulle byka på, som det hette, alla var samlade till och med tvättmamsell.

Jag hade bykt på första grytan, var då ledig, då fick jag se den där baljan, tog en gnuggbräda satte den i baljan tog upp en sån där grej å sa, de här är grejer som jag gillar.

Mamsell kom fram, gav mig en redig örfil.

Jag förstod ingenting och alla kamraterna som ju var äldre flickor å pojkar skrattade i högan sky, dagen där på kom jag till mitt arbete i tvättstugan, jag frågade mamsell varför hon gjorde så där, hon skrattade och sa att jag var en dum pojke, å hela gummhögen slog sig för knäna å skrattade, jag tog det så lätt som möjligt och försökte att hänga med.

Vi var många barn hemma men när man inget sett, allt var tabu.

Mamma hade nog ej råd med såna finesser.

Vi fick från stora byggningen varje jul en hel säck med julklappar, men det var mest trasor att linda in ungarna i.

Barons gamla skjortor med förstycket bortklippt, det var en sömmerska anställd i byggningen som sydde nya skjortor, förstycket flyttades över dit.

Mamma använde nog dessa trasor som stoppduk och brändes i spisen i smyg för oss, vi såg ej någonting av detta.

Det var inte bara jag som var så dum, en flicka vid Billby var med i mossen och slog torv, vi arbetade tillsammans, en dag skrek hon i himmelens sky, blodet börjar rinna utför hennes ben, jag begrep inget, sprang till tant Janson som även hon arbetade där, hon kom och sade.

Flicka lilla du har blivit kvinna det är inte farligt, gå hem till din mamma å tvätta dig ren.

Vi från gården fick ro över till Billby, vi var flera ungar från gården, vid Billby fanns just inga barn. Vi gallrade rovor vid Opptorpet.

Brännvins Beda som förestod brännvinsutskänkningen där, hade fått sparken å hon tog det så hårt att hon åkte till Stockholm, tog in på ett hotell, i rummet hängde hon sig i hattflaret som det sades. Nyheten kom till Sigtuna, även barn har öron.

Vi gick in till gumman Norell som bodde i Opptorpet granne med gumman Fredlund, en elak gumma, dit gick vi aldrig in.

Gumman Norell var en snäll, så fort någon gick till Norell kom Fredlundskan in å skulle lyssna, hörde hon något som var lite elakt så svimma hon.

Nu talade vi om Beda, gumman stod vid dörrposten, låtsades svimma ramlade ut på golvet, vi lät henne ligga, till slut for kärringen upp, skällde ner oss ordentligt.

Gumman Norell viskade åt oss, ta kärringen framför er ut, de gjorde vi.

Tant Norell låste dörren efter oss, allt blev lugnt vi gick ut å gallra rovor.

Orsaken till Bedas sparken var nog från en som var avundsjuk på henne.

När jag var ungefär 6 år for mamma och jag till Sigtuna och handlade till en jul, mamma köpte bland annat fotogen i en stor kanna, det blåste, var kallt ute, hon gick in på bolaget, skulle köpa en liter åt pappa, där var flera karlar, hon tog in kannan, jag följde med, hon skulle gå till bagar Ville, köpa en limpa, den första jag har smakat, men ej före jul.

Jag stod där inne, Beda började ryta, de luktar fotogen här, är det om dig pojk, ut med dig”

En farbror hjälpte mig ut med kannan, satte en tändsticka i hålet, det slutade rinna, där stod jag och frös.

Mamma kom, gick in, handlade men Beda var ej glad åt kärringar, gubbar skojade hon med, när dom hade handlat, bjöd hon på en gångare, tog själv en hutt, kunde bli ganska rund under fötterna, folk såg det där en man anmälde det och fick det efterlängtrade jobbet.

Jag var duktig på att göra hyss, inte elakt nidingsdåd men förargelse, jag var lite av varje.

Jag hjälpte till i trädgården, gallra å rensa, jobba på magasinet, Lundberg å jag var kompisar där, skotta om säd, fläkta det fanns mycket att göra.

Jag skötte om nyckeln till kontoret, hämta å lämna in den på kvällen.

När jag kom på, i dörren var ett katthål, där gömde jag nyckeln en gång när varken Lundberg eller jag var där, vi var på ett annat jobb en stund, när vi kom tillbaka skulle Lundberg ta ut nyckeln från hålet, men det gick ej för en stor karl att ta den, hålet var för trångt.

Ha ha tänkte jag, behöver ej gå till kontoret mer, där kan nyckeln ligga bra.

Elektriciteten kom till Sigtuna, Håtuna och Singnesberg.

Aske var den första som fick ström, ljust å glatt på gården, själva huvudströmbrytaren satt på magasinet, jag hade nyckeln, nu började jag att lämna in den, men vid ett tillfälle hade jag den.

Det var Stor älgjakt på Singnesberg å Aske skogar. Kunglig älgjakt.

Vi var några stycken som såg på ståten, ljust överallt både ute och inne.

Framåt kvällen, festen hade just börjat i stora byggningen, ljust i alla fönster, då skulle jag dra mig hemåt, fick jag en ide, gick upp på magasinet, till strömbrytaren, tog i, handtaget blixtrade några gånger, slog sedan av.

Mörkt överallt, jag såg efter en stund hur personalen sprang med fotogenlampor och ljus överallt, det gick en lång stund, så slog jag på elljuset igen, dom plockade bort lamporna, det gick en stund, så släckte jag igen, men ack ej så länge för montören bodde vid Aske, hade cykel och kunde snart vara där.

Jag låste, gick en annan väg för att ej möta någon.

Jag fick order av pappa att gå till boden att hämta en sak (jag minns ej vad) gick till kontoret å hämtade nyckelknippan till boden, där fick jag se en liten säck med bergkrut plus stubintråd, kunde ej låta bli, gömde grejorna i vagnslidret å tog hem det vid ett annat tillfälle, det gick bra. Tog en tom damejeanne från magasinet, dom användes vid betning av vete som skulle sås om hösten, gick sedan hem och grävde ner den på ängen.

Tömde i krutet i flaskan, drog ut stubintråden, den var lång minst 50 meter, nu var det iordningställt.

Sista april instundade, Aske gård hade ett valborgs bål ute på åkern långt från Krepplarn, man kunde från vårt fönster se det.

Kvällen kom, satt vid fönstret och tittade på brasan, då springer jag ner å tänder på, springer tillbaka sätter mig vid far, vid bordet, efter en stund smäller det så fönsterrutorna skallrar.

Pappa sa, ”de va enna jädra Askebor å skuta”.

Tiden gick, vi skulle slå ängen, far gick först å jag gick efter å slog, vi närmade oss platsen, far slog lien i en stor jordkoka, där vi hade slagit i flera år, ”va i helvete är det här för nått”, gick närmare, där var en stor djup grop, vände sig till mig ”jasså din jävla snorbuse, nu vet jag var krutet ock stubinen tog vägen” Ingen åtgärd, bra.

Min far var mycket hård, jag fick stryk många gånger, men ej för annat jag hade gjort.

Har aldrig snuddat vid tanken att gå tillbaks när jag blev stor, far gjorde nog rätt, för var jag gjort å va jag fick.

Men däremot i skolan var det sämre, allt skyldes på mig, fick stryk därefter.

Jag minns en gång jag vart skickad till Håtuna skola, att hämta svenska flaggan, när jag skulle lämna den bad jag en kamrat gå in med den, jag ville inte men han fick en krona för det, jag fick inget.

En händelse har jag burit på sedan mor dog, jag var på dåligt humör en morgon när jag skulle gå med frukost till far, tiden var knapp, jag skulle skynda mig, jag var vrång och mamma sprang efter mig men endast på sko.

Jag sprang före och släppte korgen, den slog runt och vällingen rann ur, en ny välling måste kokas, ännu senare kom jag fram till far, han var arg.

På kvällen fick mamma för allt men hon skvallrade inte, vilket var mig en lycka.

Från 1918

Så kom det ödesdigra 1918 Om hösten, spanska sjukan som ej var spansk, den var amerikansk men det sades ej ett ord om det i Amerika, fast många dog även där.

Men en spansk högt uppsatt person fick sjukan i Amerika, åkte hem med den och epidemin utbröt även här, det gick bra att skylla på kriget som föregick här.

Den spred sig snart till Sverige, våran familj blev mycket hårt drabbad, jag minns att jag tog upp rovor om hösten, när jag skulle gå hem om kvällen orkade jag ej längre än till den väg som pappa kom, jag låg där å han bar mig hem, jag var ej så sjuk, men började blöda näsblod. Pappa sa, ligg på rygg, men det gick ej så bra, fick munnen så full att jag spottade rakt upp, fick tillbaka det rätt i ansiktet, det gick ej ann, ett handfat vid sidan av sängen, där somnade jag.

Nu sjuknade alla utom far men han kände sin plikt mot gården, gick och arbetade varje dag, många på gården var också sjuka, han måste sköta djuren på gården, jag började känna mig lite bättre, mamma frågade ”orkar du gå ut å mjölka å ge korna mat”, jag försökte, kom ut gav korna mat å vatten, skulle mjölka men som jag satt där snurrade det runt i huvudet, jag minns ej mer då, men vaknade till å frös, kröp under båset, när korna lagt sig kröp jag ner mellan dem, där var det varmt, låg där hela dagen tills far kom hem, mamma sa till pappa att gå ut å se efter, Edvard gick ut i morse å har ej kommit in än.

Han bar in mig och jag somnade, och vet ej någonting på 14 dagar, under tiden hade mamma å 2 systrar dött, den 19-20-21 oktober 1918.

De begravdes i samma grav, baron Essen bekostade begravningen, jag hade ingen aning om vad som hänt.

Jag låg som i en dvala i fjorton dagar efter en barnmorska från Bro socken kom en gång i veckan, hon sa till far ”ni kan vara glad om ni får behålla pojken”, jag var nu 15 år, så kvickna jag väl till, stod på knä vid en pall å skura knivar å gafflar, frågade mina syskon, som kvicknat till före mig ” var är mamma å syskonen” fick det hemska svaret, dom är döda.

Mamma blev 42 år, Gerda 21 år och Hilda 18 år. Far var ej sjuk en enda dag.

Potatisen stod kvar i jorden, började bli kallt.

Far sa ”nu måste du försöka gå upp, all potatis står i jorden”. Han körde upp ett par fåror varje morgon, jag plockade grät och frös, det började bli tjäle i jorden, det tog lång tid men det gick.

Men hur jag såg ut när jag kom ur sängen, inte ett hårstrå på skallen och så hemskt med lus, jag var uppäten under armarna.

Far brände allt vi legat i, även möblerna, det var endast husgeråd och lite kläder, som måste kokas å att rökas, sedan flyttade vi ner till bruket under Signildsberg.

Tiden gick, ingen stor som kunde ta hand om syskorna,

Anna 11 år, fick ta hand om hemmet en tid tills vi fick en hushållerska, båda tvillingarna 2.5 år gamla kom till släkt, de 3 pojkarna som var ifrån 6-9 år kom till övrig släkt.

Jag var lite äldre, gick i herrgården på lite varierande jobb, sedan ledsnade jag att gå hemma, såg ej till några pengar, fick en ask tobak i veckan, det var allt.

Tjatade å fick så ett betyg 1919, skulle söka drängplats, lånade en cykel, började fråga om plats hos bönder i Häggeby socken men fick inget jobb, Övergran inget, Husbysjutolft inget, Littslena ingen plats.

Kom så till Herkeberga där fick jag plats som ladugårdskarlar, jag var nöjd, åkte hem de 3 milen, skulle återkomma till hösten.

Från 1919 till 1920

Det var på en söndag, bonden ville att jag skulle komma första dagen i slånkveckan annars blev han utan dräng några dagar, men jag fick ingen slånkvecka, arbeta direkt gjorde ej mig något, arbetsamhet är en dygd.

Nu kommer en ny tid för mig, jag var orolig för jag hade enda sedan jag var liten pissat i sängen, hur skulle det gå nu.

Jag klarade mig någon månad, men en natt var det färdigt, när jag vaknade på morgonen var det blött i sängen, jag tänkte, jag vänder på madrassen, å vad fick jag se, under låg en gammal madrass, där kryllade med maskar.

Jag var stöddig, fråga där nere i köket ” vad fan ligger jag på”, och dom kastade ut den gamla madrassen, jag var nöjd och glad, men det gick en tid så var det färdigt igen, jag hade otur, just då hade vi tröskhjälp, pigan bäddade å hängde ut vepan på ett snöre utanför, när vi kom ifrån tröskverket, skulle vi äta frukost, en av gubbarna sa ” vem är det där” Pigan peka på mig, där var även flickor med, jag skämdes för alla men det hände ej mer

När jag skulle ut å tjäna bonddräng, for pappa å jag till Uppsala å köpte en kostym, den var ej så dyr, men det upplystes att den var vävd av 50% papperstråd.

Kostymen hade jag bara när det var dans på lördagskvällar och någon söndag.

Nu hände något av den mat vi åt på söndagen fick vi ont i magen, det var mörkt på kvällen och jag sprang ut på dasset,

lät dörren stå öppen, efter en stund kommer pigan springandes, jag hann ej stänga dörren, för jag hörde inte henne, hon kom inspringande och slängde upp kjolen, satt sig i mitt knä, blev rädd och sprang upp, men i samma tag sket hon ner mig ända från bröstet och ända ner, ”Å herre gud satt du där” Pigan tog mig till tvättstugan, lade min kostym och övrigt som var smutsigt i en balja.

Dagen därpå tog hon upp plaggen, men någon kostym fanns inte, det var bara sömmar å mölja av min kostym, jag fick låna en av min idrottskamrat så länge tills jag fick spara så det räckte till en ny kostym.

Från 1920 till 1922

Jag blev bekant med en kille som var idrottsintresserad, han hette Saav, var skomakarson.

Vi kastade diskus och hoppade höjd, det var jag inget vidare på.

En söndag var det en allmän idrottsgala i Enköping. Edvin Wide hade kommit till trakten som skollärare, han blev svensk mästare på 10000 m i löpning, den skulle vi se.

Vi fick gå till Enköping, 9 km från Härkeberga för att titta på tävlingen.

Sedan sprang vi järnvägen hem, nu skulle vi träna löpning, Saav hade idrottsbyxor, men inte jag, det fanns inga att köpa, jag fann på råd, jag fick med mig hemifrån 2 stora linneskjortor drog ihop skjortan mellan benen, satt ihop den med en säkerhetsnål, så ut och springa på landsvägen, när folk såg det stod dom bara och glodde, dom trodde jag var tokig.

Sedan fick jag heta Nyströms tokiga dräng, något sådant hade de ej sett tidigare.

Tiden gick, vi sprang ofta, dom blev vana, så en dag skulle Nyström åka till Enköping, jag fick följa med till stan för jag skulle se efter hästen. Jag ville köpa en klocka för jag hade ej någon förut.

Bonden köpte en omega, dyr, fick jobba ett halvt år för den.

Nu gick telefonkabeln mellan Malmö och Stockholm, Just nu gick kabeln genom Enköping och det var rallare där.

Vi hade hästen på Alfred Erikssons gård, jag gick och tittade nyfiket på min nya klocka, i porten möte jag en rallare, ”hörudu ska vi byta klocka” sa han, jag har en fin klocka, ”en

bikupan” sa han. ” nej ” sa jag, var så rädd om min, ” va fan säger du ”, fick tag i mig i nackskinnet, tog mig till en hop tomma sodatunnor, ställde mig på huvudet i en av dom, jag sparka å sprattla i tunnan, men den stod så trångt så jag fick ej omkull tunnan, gårdskarlen kom och hjälpte mig då.

Jag var lycklig att jag hade klockan kvar.

Jag jobbade hos bonden i tre år och lönen var 360 kronor om året. Andra året på hösten tog jag ut mina betyg för jag ville ha en annan plats, men fick ej någon, blev kvar men behöll betygen.

Bonden sade några gånger att jag skulle lämna tillbaks dem, men jag hade andra tankar jag..

Från 1923

När våren kom hade lönerna ökat för en stalldräng till 600 kronor om året, bonden hade lovat mig om lönerna ska vi tala om saken sa han, jag tjtade på honom, han svarade ”mycket vill ha mer”.

Jag gjorde i ordning en särk och en bukjord till en ryggsäck, plockade ur mina kläder ur min skuff, plockade ner en del av bondens kläder i skuffen, låste igen å tog nyckeln med mig.

En morgon när vi hade selat på hästarna skulle vi ut på åkern, frågade jag bonden igen, som vanligt blev hans svar, ” mycket vill ha mer”, jag ställde in hästarna och tog cykeln, ryggsäcken och åkte hem till Signildsberg.

När far fick veta orsaken, blev han alldeles galen, ”så kan man inte göra, nu kommer fjärdsman å hämtar dig”

Jag åker i morgon dag till Uppsala och söker plats, det gick bra, kom till en bonde Tunvall i Läby, utanför Uppsala.

60 kronor i månaden, jag var nu stalldräng.

När jag var där byggdes en loge, jag gillade träarbete, hjälpte byggaren om kvällarna och lördagseftermiddagar, dom låg kvar där i veckorna.

Så gick bonden i konkurs, jag fick ett jobb på ett bygge i Nyby i gamla Uppsala, det var ont om jobb .

Ombudsman Långjärker från byggfacket kom, motade ut mig, men jag var envis å gick till Akademiska sjukhuset, stort jobb där, efter 2 dagar var han där, samma visa ”bort härifrån” sa han, bara att gå, då gick jag till gasverket, fick jobb på gaspråmen, hade ej husrum, låg på pråmen, man var inte särskilt ren och snygg.

Så kom dagen jag skulle exisera vid I:8s infanteri, men nu krånglade det till sig, jag hade mönstrat i Enköping, fick löfte att komma in i lumpen till hösten, men jag hade smitit från bonden.

Men jag hade en flickvän på posten i Härkebärga, när jag smet sa jag till henne, kommer någon inkallelseorder skicka den till mig, det gjorde hon men det hjälpte ej.

Dom sökte ej mig i 3dje pastoratet sa dom, en annan blev inkallad i mitt ställe, kom till inryckningsdagen, alla ropades upp, där stod jag ensam kvar, officeren frågade vem jag var för en, fick följa med in på kanslihuset, sedan ringde han till rullfäringsbefälhavaren på Kåbo-gjärde, å sa ” nu har vi fått tag i rymlingen, skitig är han, skitig bak har han”, skicka hit honom, jag han knappt igenom dörren, förrän han började gapskrika ”var bor ni, var arbetar ni”, jag har varken arbete eller husrum, ”ni är lösdriverare” skrek han, ” om en vecka ska ni ha arbete och husrum, annars anmäler jag er för lösdriveri”.

Jag gick upp till skånska husarerna K5 i Uppsala och snodde värvning på 3 år, jag skulle komma igen om en vecka, jag for hem till min far och talade om saken.

Han sa ” har du tagit fan i båten , så får du ro honom i land också ”.

Där blev jag i tre år.

Första året blev hårt, en pennalism utan like, den första dusten blev när jag skulle hämta min utrustning, jag fick allt i en stor rotkorg, vill ha den stå på förrådet medan jag gick ned till marketenteriet och att köpa ett lås till mitt skåp.

Furiren sa ” ut med skiten ” och sparkade ut korgen i korridoren, när jag kom tillbaka var nästan allt av värde borta, jag fick ut nytt dagen efter, hade göra hela första året att betala igen min utrustning som försvann, grabbarna stal som skator.

På ett regemente där är dom nyinryckta och stamanställda ett eget kompani, men på K5 var vi bara 15-20 stycken bassar som låg på ett logement, på de övriga 5 logementen låg beväringar och lodare, dom var elever som ej klarade skolorna, dom blev hästskötare och kuskar, vi hade en 2-3 stycken plus en korpral som var logementsbefälhavare, även korpralen var med på pennalism, värsta tiden var när övningarna var slut för dagen 06.00-22.00, då skulle bassarna plågas.

Min första kändedom vad jag har tagit mig till fick jag den 2dra dagen i lumpen, när jag klätt av mig för kvällen, var att stå naken på skåpet, läsa krigsmans erinran utantill, hade ej öppnat boken, jag stod där, kunde ej något ”läs” skrek lodarna, korpralen sa ingenting, det var kutym att jag skulle stå med könsorganen i hand och läsa, när det ej gick, slog de mig med stiglädrena på bara kroppen.

Jag sprang hoppande över till nästa skåp, dom efter, till nästa skåp, jag hoppade men tänkte ej på järnbalken i taket, slog skallen i och ramlade ner i en tom järnsäng, skrubba sönder mig på kroppen.

Jag kom ner från sängen och sprang in i tvättrummet och sköljde av mig blodet.

När jag kom in så slapp jag mera för denna gång.

Så började ridningen, jag kom in senare till K5 än dom andra, (14 dagar), jag fick stora ridsår och jag fick sitta med baken i en vattenbalja i tvättrummet, ”nej du bassjävul andra änden ska de vara” så vänder dom en upp och ner med huvudet före i baljan tills man storknar, sen är man så matt att man vinglar in å lägger sig.

Men en med nya tag får ej hänga läpp, så kommer nya upptåg av lodarna, nu ska de bli krigsrätt, dom kommenderade ett par bassar att lägga ut en filt dubbelt under bordet, sen anklagar domaren, som är en lodare, att någon har stulit 2 kronor av honom, man får gå fram till bordet stå på ändan av filten, domaren påstår stölden, offret vägrar, domaren säger

” jag ska strida men inte falla”, det får offret säga 2 gånger, andra gången sparkar domaren bassen under bordet i ryggen, han rycker i filten, offret som står på filten slår baklänges i golvet, lodarna klappar händerna, bassen får betala, låna om han ej har penningar att betala med själv, i samband därmed kallas en annan basse fram , han får en kaffeflaska , gå ner på markan å hämta kaffe, 3 st halvöres koppar, han får flaskan, sträcker fram handen, ”penningar” säger han, ”penningar får du hålla dig själv för fan, stick för fan, fort” .

Så var första året, men så vart man varm i kläderna, men det sorligaste var att den som hade det svårast som basse blev elakast på bassarna som kom året därpå, det gick liksom i arv.

Tiden gick, det var roligt många gånger det tråkiga glömde man snart.

Jag var en späfåne första året, andra året skulle vi gå i korpralskola.

Vi hade lite svårt att samsas första tiden, men det gick över så småningom, vi skulle ta ut hästar till skolan, det var en 32 Liman Karlsson, var svag hade polyper i näsan, snarka om nättarna, grabbarna var elaka mot honom så han slapp skolan.

När hästen skulle tas ut till honom, sa sergeanten åt honom ” du slipper du Liman”, jag stod bredvid honom, ”kanske jag också slipper” sa jag, ” nä du ska få vara med så länge”

9:de skvadrons pojkar flinade å sa, ”tag på tag, får se hur länge du får vara med”.

Jag var 10:de skvadron, vi fick på skolan ut undervisningsmateriel.

Jag läste, blev bra, hade lätt för att gapa å skrika, det ska man som krigare.

Vid skolans slut, fick jag det högst betyg som någon gång lämnats ut, på någon skvadron tidigare.

Det var kavalleri inspektören, han som basade, tyckte jag var bra, men jag gjorde nog dumt när jag vägra furirskolan, men pojkarna som åkte ner till skolan i Hälsingborg i Skåne, dom var 2 st så tyckte dom att det var rena helvetet ibland skåningarna.

Jag nappade på det, vägrade åka, det hjälpte inte, fick 14 dagars ledighet och fick åka hem.

Jag ville inte åka ner, blev hemma en hel månad, då kom fjärdingsman Olen från Sigtuna å hämtade mig, jag slapp arrest för att ej få en plump i betygena, men jag fick 2 på varandra straffstallposter som förman, lördag och söndag natt, jag brydde mig inte om det heller, klädde mig civil, fick gå civila om vi klarat skolan, endast på permission förstås i Uppsala stad.

Gick ner med stallvakten och instruerade dem, vände sedan om till kasern och klädde mig civilt, gick ner på stan till en flicka, blev kvar där till måndagsmorgon.

Min stallchef löjtnant Hallberg var både arg och ledsen på sin bästa elev, men nu var det klippt, kom in till majoren på hans expedition, jag stod vid dörren, gubben var mäkta arg, tog sats och sprang på mig, slog till, jag hoppade undan, han slog näven i dörren, skrek ” ut”.

Jag fick 14 dagar i arresten, det tog jag med jämnmod.

Men så en söndag var det motorcykeltävlingar på A5:s kaserngård, hästen stod mitt på gården, de tävlande åkte runt hästen och det bullrade.

Jag ville se dom men fönstergluggen satt högt mot taket, invändigt var järngaller.

Jag knöt fast benen på mina byxor och hoppa upp i grenen på byxorna, där såg jag bra, som jag står där spricker byxorna och jag faller i golv, det var kul att titta på de tävlande, jag tog av mig yttertröjan, knöt fast armarna i gallret, hoppade upp och stod i tröjan, armarna blev längre å längre till slut stod jag i tröjan, då hände något överste Lundberg och Våbeln stod på kaserngården och tittade på tävlingarna, Våbeln fick se mitt ansikte i fönstret, hur hade jag kommit dit, det satt ju så högt upp, han pekade med käppen mot fönstret, översten och han gick till arresten, jag fick bråttom att ta på mig byxorna, dom var i två halvor, jag hoppa i dem, dom kom in och jag stod i givakt, helt om kommenderade översten, dom var spruckna, han slog mig i baken med käppen, anmälde detta till K5, jag fick 14 dagars påbackning på tiden.

Det blev en lång tid, vad skulle jag göra, kvällarna var långa och mörka, jag tog ur en knapp ur skjortan, kastade den över huvudet och lyssnade var den hamnade, kröp sedan på golvet och letade, fick tag i knappen, gjorde om det flera gånger tills jag ledsnade, då hade kvällen lidit, gjorde om samma sak kväll efter kväll för att få tiden att gå.

Så kom jag ut och behövde inte åka till skolan i Hälsingborg.

Jag gick på logementet, ingen sade något till mig.

En furirskusk skulle rycka ut, jag gick in till fanjunkaren och frågade

” får jag hans jobb tills jag rycker ut” han svarade ” nej, ett bättre jobb ska jag ge dig”.

Jag blev dagkorpral, fick det bra så länge jag var kvar på regementet.

Rask och jag slutade samma dag på K5, vi fick sällskap i flusterpromenaden ner till stan, sade farväl, skildes åt, jag for hem till Singnesberg igen, blev stallkarl ett år, fick sedan jobb i Sigtuna hos byggmästare Forss, allt var bra, fick så tag i min blivande fru, skulle gifta oss, det var något i kyrkbokföringen som ej stämde.

Så när vi var till prästen sa han ” nu får vi kalla fullmäktige till sammankomst”, jag skulle utse en giftoman åt Vera, viket blev gumman Bark, nu blev det fart på skallerkäringarna ” nu måste dom gifta sig men får ej”.

Men vi gifte oss, då sa vi ”dom ska få vänta”, vi gifte oss 1931, Jan föddes inte förrän 1933, så dom fick vänta, snopet va!.

Sedan jobbade jag i Sigtuna som snickare och har fortsatt det till pensioneringen 1970.

Jag byggde min villa på runstigen 5, 1935, Sigtuna stad ordnade ett statligt lån, men det låstes ej för mindre bemedlade, så gamarna i stan var framme, det var ett förmånligt lån, 3 % fast ränta i 10 år, det var det.

De lånade upp så det räckte endast åt 3 stycken av oss, staden lånade upp ett lån till, men det förbehåll för endast för mindre bemedlade, det stötte på hårt motstånd hos borgarna, men gick äntligen igenom.

Så har tiden gått med små bekymmer ibland, nu när min Vera död, sedan 1978, tiden läker alla sår, våra barn har vuxit upp, blivit bra medborgare vilket är en stor lycka, under mina bästa år har jag hjälpt många till egna villor här i Sigtuna, men med dåligt tack för hjälpen.

Krepplan Signhildsberg Håtuna

infl 1901-11-20 från Hammarby Fördrängen - Rättare Markeby 1899 - 1900
Karlsson Karl Johan Edvard 1871-04-22 Bro Råby – vigda 1898-10-30 – utfl 1930-12-10 St Per - x
h Eriksson Nanna Maria Rosalie 1879-01-05 Håbo-Tibble Kevan – död 1918-10-19
d Gärda Maria 1899-06-22 Håtuna Signhildsberg – död 1918-10-27
d Frida Charlotta 1900-12-21 ” Hammarby –gift Hjelte – död 1973-08-21 Skärholmen
d Hilda Sofia 1902-02-13 ” - död 1918-10-28
s Karl Edvard 1903-04-21 ” - ”KNEPPLARNs” memoarer finns i Hembygdsföreningen
s Johan Erik 1904-05-29 ” - död 1906-06-06
d Anna Margareta 1907-07-20 ” - gift Jolin 1948-11-28 – död 1998-11-25 Nacka
s Knut Richard 1909-02-10 Vassunda Ahla – gift 1949-06-23 – död 1994-04-27 Bengtsfors
s Johan Fredrik 1911-02-09 Håtuna – gift 1937-12-31 – död 1994-04-20 Östervåla
s Gustaf Emmerik 1912-06-15 ” - Trädgårdselev Aske 1931 – död 1986-01-10 Märsta
d Märta Josefina 1914-05-11 ” - död 1915-04-07
s Bror Edvin 1915-11-26 ” - död 1942-07-11 Adolf Fredrik A
d Signe Elisabet 1915-11-26 ” - gift Lindholm – bor 1970 Hägersten
Det var 14 barn enl. Knepplarns memoarer - 3 dog vid 3 år ålder
utfl 1907-10-07 Vassunda - åter 1909-12-02 - Edvard och fadern flyttade till Sigtuna 1930
Karl J. E. far Arrendator Råby i Bro Carlsson Fredrik August, Andersson Lovisa Josefina
h. föräldrar Arbetaren Eriksson Jan Erik, Persdotter Stina Charlotta (bott Signhildsberg)
Edvard och Vera Bark vigda 1931 i Sigtuna, där de bosatte sig - Vera dog 1978-03-24 och Edvard 1982-07-28
Edvard och Vera är intervjuade i Harriet och Agnete Hjorts bok ”Sigtunaröster”, även fotografier.
x – fick medalj från Kungliga Patriotiska sällskapet, för 21 års tjänst

Kevan Håbo-Tibble

infl 1876-10-20 från Håtuna Signhildsberg Tegelbruk – Statdrängen
Eriksson Jan Erik 1846-07-06 Hjalsta C – död 1933-04-26 Vassunda Ålderdomshemmet
h I Persdotter Stina Charlotta 1845-08-03 Hjorted – död 1889-03-12 Lungsot
h II Jansdotter Blad Johanna Lovisa 1856 Karlstorp F – vigda 1889-11-21 – död 1919-03-19 Vassunda Edeby
s Johan Axel 1876-06-09 Håtuna Signhildsberg – död 1893-12-22 Strypsjuka
d Nanna Maria Rosalia 1879-01-05 HT Kevan – gift Karlsson Krepplan Signhildsberg Håtuna
d Hilda Sofia 1880-09-22 HT ” - död 1893-12-17 Strypsjuka
d Signe Elisabet 1884-03-20 Håtuna – dog vid födseln
h II s Carl P Teodor 1889-06-22 Uppsala – död 1893-12-21 Strypsjuka
d Gerda Lovisa 1892-05-07 Håtuna – död 1893-12-24 ”
Strypsjuka, en form av Krupp som förekom vid Difteri. Difteri började man kunna behandla 1890, men först
efter 1930 med bättre resultat, så kom ju penicillinet.
utfl 1883 Signhildsberg igen – utfl 1905-11-18 Sigtuna